

КАФЕДРА СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

доц. Т.А. Солонинко

[Handwritten signature]

07 2023 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Дитяча терапевтична стоматологія (5 курс)
індивідуального профільного курсу за вибором
“Загальна стоматологія”
ВБ 3.1.4.1

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
кваліфікації освітньої «Магістр стоматології»
кваліфікації професійної «Лікар-стоматолог»
галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
стоматології дитячого віку

Протокол № 6
від « 31 » травня 2023 р.

Завідувач кафедри

доц. Колесніченко С.В.

«Затверджено»

профільною методичною комісією
зі стоматологічних дисциплін

Протокол № 2

від « 16 » червня 2023 р.

Голова профільної
методичної комісії

проф. Варес М.Е.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Колесніченко О.В., завідувач кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького, к.мед.н., доцент;

Солонько Г.М., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Гірчак Г.В., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Пришко З.Р., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Малко Н.В., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Єфремова О.В., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Винарчук - Петерега В.В., к.мед.н., доцент кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії ЛНМУ імені Данила Галицького.

Бучковська А.Ю., к.мед.н., доцент кафедри терапевтичної стоматології ЛНМУ імені Данила Галицького.

Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2023-2024 н.р.

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
	Змін та доповнень немає		

Завідувач кафедри стоматології дитячого віку
доцент **Колесніченко О.В.**

ВСТУП

Робоча програма з вивчення навчальної дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія» індивідуального профільного курсу за вибором «Загальна стоматологія» для студентів V курсу стоматологічного факультету складена відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 221 Стоматологія, освітньої програми магістра стоматології.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Дитяча стоматологія – це складна і багатокомпонентна спеціальність, де фахівець, що діє як стоматолог, повинен мислити також як педіатр. Підготовка і діяльність такого спеціаліста потребує багато сил, майстерності, часу та енергії. Кожен фахівець, який працює з дітьми, повинен знати особливості антенатального та постнатального періодів розвитку і формування твердих тканин зубів, кісток щелеп, м'яких тканин обличчя, а також як впливають на ці процеси стан здоров'я майбутньої матері і самої дитини, різні негативні фактори, що можуть призвести до виникнення і розвитку стоматологічних захворювань. Він також має знати особливості клінічних проявів і закономірностей перебігу патологічних процесів у щелепно-лицевій ділянці у дітей, а також методи лікування і профілактики стоматологічних захворювань в різні вікові періоди.

Спираючись на знання, отримані студентами на загально біологічних, загально клінічних, стоматологічних кафедрах та кафедрі дитячих хвороб, необхідно навчити студентів особливостям клініки, діагностики та лікування стоматологічних захворювань у дітей різного віку та підготувати лікаря, здатного після закінчення інтернатури працювати в лікувально-профілактичних стоматологічних установах різних рівнів. Майбутній лікар-стоматолог повинен знати сучасні принципи організації та управління лікувально-профілактичною стоматологічною допомогою, вміння організувати первинну профілактику стоматологічних захворювань, стоматологічну санацію дитячого населення.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
Назва дисципліни		Лекцій (год)	Практичних занять (год)			
Дитяча терапевтична стоматологія	4/120	-	60	60	IX - X	Залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія» на 5-му році навчання є:

- етіологія, патогенез, класифікація захворювань тканин пародонта у дітей. Клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика і лікування захворювань тканин пародонта у дітей різного віку;
- етіологія, патогенез, класифікація захворювань слизової оболонки порожнини рота, язика та губ у дітей. Клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика і лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота у дітей різного віку; вибір лікарських засобів;
- організаційні засади диспансеризації дітей у стоматолога: мета, завдання, заходи профілактики в системі стоматологічної диспансеризації; контроль ефективності.

Міждисциплінарні зв'язки

«Дитяча терапевтична стоматологія» як дисципліна:

- а) ґрунтується на попередньому вивченні студентами анатомії людини; гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної фізики, мікробіології, вірусології та імунології, дитячих хвороб й інтегрується з цими дисциплінами;
- б) закладає основи вивчення студентами таких клінічних дисциплін, як профілактика стоматологічних захворювань, дитяча хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, ортодонція;
- в) базується на вивченні студентами пропедевтичних дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, пропедевтики терапевтичної стоматології, пропедевтики ортопедичної стоматології та інтегрується з цими дисциплінами;
- г) інтегрується з наступними клінічними дисциплінами: профілактикою стоматологічних захворювань, дитячою хірургічною стоматологією, ортодонцією і терапевтичною стоматологією;
- д) формує уявлення про професійну відповідальність за якість лікування карієсу та його ускладнень, захворювань тканин пародонта і СОПР у дітей різного віку та про необхідність широкого запровадження первинної профілактики стоматологічних захворювань.

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. **Метою викладання навчальної дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія» на 5 курсі** є оволодіння навичками: діагностики і лікування захворювань тканин пародонта у дітей різного віку; захворювань слизової оболонки порожнини рота у дітей різного віку на підставі вивчення їх етіології, патогенезу, клінічних проявів, способів діагностики і диференційної діагностики, методів лікування, вибору та застосування сучасних стоматологічних матеріалів і лікарських засобів.

2. **Завдання вивчення навчальної дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія» на 5 курсі** спрямовані на формування інтегральної, загальних та фахових (спеціальних) компетентностей та досягнення визначених у Стандарті вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 22 – «Охорона здоров'я» спеціальності 221 – «Стоматологія» наступних результатів навчання.

2.1. Аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої терапевтичної стоматології при:

патології тканин пародонта (гінгівіт, пародонтит, ідіопатичні захворювання пародонта); травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота;

вірусних захворюваннях слизової оболонки порожнини рота (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпетичний стоматит, герпангіна);
грибкових захворюваннях слизової оболонки порожнини рота;
алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота;
змінах слизової оболонки порожнини рота при системних захворюваннях;
змінах слизової оболонки порожнини рота при специфічних хворобах;
змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях (дифтерія, вітряна віспа, кір, інфекційний мононуклеоз, скарлатина);
самостійних та симптоматичних хейлітах;
аномаліях та захворюваннях язика.

2.2. Визначити характер та принципи лікування захворювань в дитячій терапевтичній стоматології при:

патології тканин пародонта (гінгівіт, пародонтит, ідіопатичні захворювання пародонта);
травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота;
вірусних захворюваннях слизової оболонки порожнини рота (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпетичний стоматит, герпангіна);

грибкових захворюваннях слизової оболонки порожнини рота;
алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота;
змінах слизової оболонки порожнини рота при системних захворюваннях;
змінах слизової оболонки порожнини рота при специфічних хворобах;
змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях (дифтерія, вітряна віспа, кір, інфекційний мононуклеоз, скарлатина)
самостійних та симптоматичних хейлітах;
аномаліях та захворюваннях язика.

2.3. Визначити провідні симптоми і синдроми у дитячій терапевтичній стоматології:

- асиметрія обличчя; порушення пропорції обличчя;
- біль в м'яких тканинах щелепно-лицевої ділянки;
- змінений колір шкірних покривів, слизової оболонки ПР;
- елементи ураження на шкірі та слизовій оболонці ПР;
- лімфаденопатія;
- макроглосія;
- макрохейлія;
- мацерація кутів рота;
- зубні відкладення;
- печія слизової оболонки
- порушення смаку;
- порушення чутливості тканин щелепнолицьової ділянки;
- порушення функцій смокання, ковтання, патологічна рухомість зубів;
- наявність інфільтрату в щелепно-лицевій ділянці;
- обмеження у відкриванні рота;
- ясенева, пародонтальна, кісткова кишеня

2.4. Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичній стоматології при:

патології тканин пародонта (гінгівіт, пародонтит, ідіопатичні захворювання пародонта);
травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота;
вірусних захворюваннях слизової оболонки порожнини рота (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпетичний стоматит, герпангіна);
грибкових захворюваннях слизової оболонки порожнини рота;
алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота;
змінах слизової оболонки порожнини рота при системних захворюваннях;
змінах слизової оболонки порожнини рота при специфічних хворобах;
змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях (дифтерія, вітряна віспа, кір, інфекційний мононуклеоз, скарлатина);
самостійних та симптоматичних хейлітах;
аномаліях та захворюваннях язика.

2.5. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичній стоматології

2.6. Обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці дитячої терапевтичній стоматології при:

патології тканин пародонта (гінгівіт, пародонтит, ідіопатичні захворювання пародонта);
травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота;
вірусних захворюваннях слизової оболонки порожнини рота (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпетичний стоматит, герпангіна);
грибкових захворюваннях слизової оболонки порожнини рота;
алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота;
змінах слизової оболонки порожнини рота при системних захворюваннях;
змінах слизової оболонки порожнини рота при специфічних хворобах;
змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях (дифтерія, вітряна віспа, кір, інфекційний мононуклеоз, скарлатина);

самостійних та симптоматичних хейлітах;
аномаліях та захворюваннях язика.

2.7. Виявляти основні синдроми в клініці дитячої терапевтичної стоматології та проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при цих синдромах:

- асиметрія обличчя; порушення пропорції обличчя;
- біль в м'яких тканинах щелепно-лицевої ділянки;
- змінений колір шкірних покривів, слизової оболонки порожнини рота;
- елементи ураження на шкірі та слизовій оболонці порожнини рота;
- лімфаденопатія;
- макроглосія;
- макрохейлія;
- мацерація кутів рота;
- зубні відкладення;
- печія слизової оболонки
- порушення смаку;
- порушення функцій смоктання, ковтання, патологічна рухомість зубів;
- наявність інфільтрату в щелепно-лицевій ділянці;
- обмеження у відкриванні рота;
- ясенева, пародонтальна, кісткова кишеня.

2.8. Планувати обстеження стоматологічного хворого при:

- патології тканин пародонта (гінгівіт, пародонтит, ідіопатичні захворювання пародонта);
- травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота;
- вірусних захворюваннях слизової оболонки порожнини рота (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпетичний стоматит, оперізуючий лишай);
- грибкових захворюваннях слизової оболонки порожнини рота;
- алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота;
- змінах слизової оболонки порожнини рота при системних захворюваннях;
- змінах слизової оболонки порожнини рота при специфічних хворобах;
- змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях (дифтерія, вітряна віспа, кір, інфекційний мононуклеоз, скарлатина);
- самостійних та симптоматичних хейлітах;
- аномаліях та захворюваннях язика,

та інтерпретувати результати додаткових методів дослідження:

- аналіз пунктату новоутворень м'яких тканин і кісток;
- гістоморфологічне дослідження слизових оболонок порожнини рота;
- глюкоза крові;
- загальний аналіз крові;
- загальний аналіз сечі;
- коагулограма;
- рентгенологічне дослідження черепа, зубощелепного апарату;
- цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату.

2.9. Проводити диференціальну діагностику в клініці дитячої терапевтичної стоматології при:

- патології тканин пародонта (гінгівіт, пародонтит, ідіопатичні захворювання пародонта);
- травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота;
- вірусних захворюваннях слизової оболонки порожнини рота (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпетичний стоматит, герпангіна);
- грибкових захворюваннях слизової оболонки порожнини рота;
- алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота;
- змінах слизової оболонки порожнини рота при системних захворюваннях;
- змінах слизової оболонки порожнини рота при специфічних хворобах;
- змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях (дифтерія, вітряна віспа, кір, інфекційний мононуклеоз, скарлатина);
- самостійних та симптоматичних хейлітах;
- аномаліях та захворюваннях язика.

2.10. Проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичної стоматології при:

- патології тканин пародонта (гінгівіт, пародонтит, ідіопатичні захворювання пародонта);
- травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота;
- вірусних захворюваннях слизової оболонки порожнини рота (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпетичний стоматит, герпангіна);
- грибкових захворюваннях слизової оболонки порожнини рота;
- алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота;
- змінах слизової оболонки порожнини рота при системних захворюваннях;
- змінах слизової оболонки порожнини рота при специфічних хворобах;

змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях (дифтерія, вітряна віспа, кір, інфекційний мононуклеоз, скарлатина);
самостійних та симптоматичних хейлітах;
аномаліях та захворюваннях язика.

2.11. Ставити остаточний діагноз основних захворювань в клініці дитячої терапевтичної стоматології при:

патології тканин пародонта (гінгівіт, пародонтит, ідіопатичні захворювання пародонта);
травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота;
вірусних захворюваннях слизової оболонки порожнини рота (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпетичний стоматит, герпангіна);
грибкових захворюваннях слизової оболонки порожнини рота;
алергічних хворобах слизової оболонки порожнини рота;
змінах слизової оболонки порожнини рота при системних захворюваннях;
змінах слизової оболонки порожнини рота при специфічних хворобах;
змінах слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних та вірусних захворюваннях (дифтерія, вітряна віспа, кір, інфекційний мононуклеоз, скарлатина);
самостійних та симптоматичних хейлітах;
при аномаліях та захворюваннях язика.

2.12. Діагностувати невідкладні стан в клініці дитячої терапевтичної стоматології:

- асфіксія ;
- гостра дихальна недостатність;
- гостра серцева недостатність;
- гостре отруєння;
- гострий живіт;
- електротравма;
- непритомність;
- зовнішні кровотечі;
- колапс;
- коми;
- набряк гортані;
- набряк Квінке;
- опіки та обмороження;
- судоми;
- утоплення;
- шоки;
- травми кісток.

2.13. Надавати необхідну невідкладну допомогу при екстрених станах в клініці дитячої терапевтичної стоматології:

- асфіксія ;
- гостра дихальна недостатність;
- гостра серцева недостатність;
- гостре отруєння;
- гострий живіт;
- електротравма;
- непритомність;
- зовнішні кровотечі;
- колапс;
- коми;
- набряк гортані;
- набряк Квінке;
- опіки та обмороження;
- судоми;
- утоплення;
- шоки;
- травми кісток.

2.14. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

2.15. Планувати та втілювати заходи профілактики для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань у дітей.

3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у **Стандарті вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань “22 - Охорона здоров'я” спеціальності “221-Стоматологія”**. Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

Інтегральна :

Здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю “Стоматологія” у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

Загальні :

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
 ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
 ЗК5. Здатність спілкуватися англійською мовою.
 ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
 ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
 ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 ЗК11. Здатність працювати в команді.
 ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
 ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
 ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні):

- ФК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.
 ФК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
 ФК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
 ФК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
 ФК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
 ФК 6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
 ФК 7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
 ФК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
 ФК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
 ФК 10. Спроможність до організації та проведення лікувально евакуаційних заходів.
 ФК 11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
 ФК 12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
 ФК 13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
 ФК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
 ФК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
 ФК 16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.
 ФК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.
 ФК 18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

МАТРИЦЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Пр. к-ті	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>					
ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та показники, що їх характеризують	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
ЗК 2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Знати особливості професійної діяльності лікаря-стоматолога.	Вміти якісно здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за якість професійної діяльності.
ЗК 3.	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань.	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних завдань.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень.
ЗК	Здатність спілкуватися	Знати державну мову,	Вміти користуватися	Формувати	Нести відповідальність за

4.	державною мовою як усно, так і письмово.	включно професійного спрямування	державною мовою для здійснення професійної діяльності і спілкування.	комунікаційну стратегію у професійній діяльності із використанням державної мови	використання державної мови під час спілкування з пацієнтами, колегами.
ЗК 5.	Здатність спілкуватися англійською мовою	Володіти іноземною мовою на рівні, достатньому для професійного спілкування	Вміти користуватися іноземною мовою для здійснення професійної діяльності і спілкування.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності із використанням мови.	Нести відповідальність за використання іноземної мови під час спілкування з пацієнтами, колегами.
ЗК 6.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Мати сучасні знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь.
ЗК 7.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	Мати достатні знання із пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	Вміти проводити аналіз опрацьованої інформації.	Застосовувати отриману інформацію у професійній діяльності	Нести відповідальність за застосування отриманої інформації у професійній діяльності.
ЗК 8.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань професійної діяльності	Вміти використовувати фахові знання для адаптації та дій в новій ситуації.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за якість виконання професійних завдань в новій ситуації.
ЗК 9.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Знати методи реалізації знань у виявленні, постановці та вирішенні проблем професійної діяльності	Вміти використовувати фахові знання для виявлення та вирішення проблем професійної діяльності.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обгрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
ЗК 11.	Здатність працювати в команді.	Знати способи колективної взаємодії під час роботи у команді	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування під час колективної взаємодії	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток
ЗК 12.	Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Здатність оцінити стан навколишнього середовища на підставі інформації з відповідних джерел та його можливий вплив на стоматологічне здоров'я.	Вміти аналізувати показники якості навколишнього середовища та їх вплив на стан здоров'я населення..	Забезпечувати якісне виконання професійних завдань в умовах збереження навколишнього середовища.	Нести персональну відповідність за дотримання правил збереження навколишнього середовища при виконанні професійних завдань
ЗК 13.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Знати свої соціальні та громадські права і обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї.	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію.	Нести відповідальність за свою громадянську позицію та діяльність
ЗК 14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності	Знати свої соціальні та громадські права і обов'язки як члена суспільства.	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї.	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію.	Нести відповідальність за свою громадянську позицію та діяльність

	громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.				
Спеціальні (фахові компетентності)					
ФК 1.	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані	Знати алгоритми стоматологічного обстеження дітей з захворюваннями пародонта та СОПР	Вміти проводити стоматологічного обстеження дітей з захворюваннями пародонта та СОПР.	Спілкуватися і взаємодіяти з батьками дитини і викладачем під час виконання стоматологічного обстеження дітей захворюваннями пародонта та СОПР	Нести персональну відповідальність за правильність виконання стоматологічного обстеження дітей з захворюваннями пародонта та СОПР
ФК 2.	Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.	Знати показання до призначення лабораторних та інструментальних досліджень, що застосовуються при обстеженні дітей з захворюваннями пародонта та СОПР	Вміти інтерпретувати дані лабораторних та інструментальних досліджень, що застосовуються при обстеженні дітей з захворюваннями пародонта та СОПР.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами і викладачем під час аналізу результатів лабораторних та інструментальних досліджень, що застосовуються при обстеженні дітей з захворюваннями пародонта та СОПР	Нести персональну відповідальність за правильність інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень, що застосовуються при обстеженні дітей з захворюваннями пародонта та СОПР
ФК 3.	Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	Знати провідні клінічні ознаки захворювання пародонта, СОПР та невідкладних станів у дітей на різних етапах їх розвитку.	Вміти визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагнози Захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами і викладачем під час визначення попереднього, клінічного, остаточного, супутнього діагнозів Захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.	Нести персональну відповідальність за правильність визначення попереднього, клінічного, остаточного, супутнього діагнозів захворюваннями пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.
ФК 4.	Спроможність планувати та проводити заходи з профілактики захворювань органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	Знати сучасні методи профілактики захворювань органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки у дітей.	Вміти планувати та проводити заходи з профілактики захворювань органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки у дітей різного віку.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами, батьками, вчителями під час планування та проведення заходів з профілактики захворювань органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки у дітей.	Нести персональну відповідальність за правильність планування та проведення заходів з профілактики захворювань органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки у дітей.

ФК 5.	Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області	Знати сучасні методи лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку, які засновані на принципах доказової медицини..	Вміти проектувати процес надання стоматологічної допомоги, визначати принципів лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей, що засновані на принципах доказової медицини.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами і викладачем під час визначення принципів лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.	Нести персональну відповідальність за правильність визначення принципів лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.
ФК 6.	Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	Знати основні принципи раціонального харчування, що можуть бути застосовані при захворювань пародонта та СОПР у дітей	Вміти визначати раціональний режим харчування при захворювань пародонта та СОПР у дітей.	Спілкуватися і взаємодіяти з і викладачем і батьками при визначенні раціонального режиму харчування при лікуванні захворювань пародонта та СОПР у дітей.	Нести персональну відповідальність за правильність визначення раціонального режиму харчування при лікуванні захворювань пародонта та СОПР у дітей.
ФК 7.	Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями	Знати особливості перебігу захворювань пародонта та СОПР та його ускладнень у дітей із супутніми соматичними захворюваннями.	Вміти виконувати відповідно до алгоритмів стоматологічні маніпуляції для лікування захворювань пародонта та СОПР та його ускладнень у дітей із супутніми соматичними захворюваннями.	Спілкуватися і взаємодіяти з батьками і викладачем під час виконання стоматологічних маніпуляцій для лікування захворювань пародонта та СОПР ускладнень у дітей із супутніми соматичними захворюваннями.	Нести персональну відповідальність за правильність виконання стоматологічних маніпуляцій для лікування захворювань пародонта та СОПР та його ускладнень у дітей із супутніми соматичними захворюваннями.
ФК 8.	Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	Знати алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій під час лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.	Вміти виконувати відповідно до алгоритмів стоматологічні маніпуляції для лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами і викладачем під час виконання стоматологічних маніпуляцій для лікування захворювань пародонта та СОПР та їх у дітей на різних етапах їх розвитку.	Нести персональну відповідальність за правильність виконання на фантомах стоматологічних маніпуляцій лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.
ФК 9.	Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області	Знати сучасні клінічні настанови і протоколи лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини у дітей.	Вміти застосовувати сучасні клінічні настанови і протоколи при лікуванні основних захворювань органів і тканин ротової порожнини у дітей.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обгрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
ФК 10.	Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.	Знати основні вимоги до організації лікувально-організаційних заходів.	Вміти організувати та провести лікувально-евакуаційні заходи.	Встановлювати звязки із різними групами при проведенні лікувально-	Нести відповідальність за наслідки організації та проведення лікувальної евакуації

				евакуаційних заходів.	
ФК 11.	Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.	Знати основну тактику та методи надання екстреної медичної допомоги.	Вміти провести екстрену медичну допомогу	Вміти контактувати з різними групами медичних фахівців під час надання екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за результати надання екстреної медичної допомоги.
ФК 12.	Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології	Знати сучасні методи скринінгового обстеження в стоматології з метою виявлення груп ризику захворювань пародонта та СОПР	Вміти організувати і провести скринінгове обстеження з метою виявлення груп ризику захворювань пародонта та СОПР у дітей	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обгрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
ФК 13.	Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).	Знати основні параметри, що характеризують стан навколишнього природного середовища та їхній вплив на здоров'я дитячого населення	Вміти аналізувати параметри, що характеризують стан навколишнього природного середовища та їхній вплив на здоров'я дитячого населення	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обгрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
ФК 14.	Спроможність ведення нормативної медичної документації.	Знати форми нормативної медичної документації	Вміти правильно вносити необхідну інформацію у медичну стоматологічну документацію	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести персональну відповідальність за якість ведення медичної стоматологічної документації.
ФК 15.	Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.	Знати джерела державної, соціальної та медичної інформації	Вміти аналізувати інформацію з джерел державної, соціальної та медичної інформації	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за обгрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
ФК 16.	Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЮ.	Знати реабілітаційні заходи, що можуть бути застосовані при лікуванні захворювань пародонта, СОПР і його ускладнень у дітей	Вміти проводити реабілітаційні заходи при лікуванні пародонта та СОПР у дітей	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за обгрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
ФК 17.	Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.	Знати свої соціальні та громадські права і обов'язки як лікаря-стоматолога	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до професійних прав і обов'язків.	Здатність відстояти свою громадянську та соціальну позицію.	Нести відповідальність за свою громадянську позицію та діяльність
ФК 18.	Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.	Знати основні правила надання домедичної допомоги за протоколами тактичної медицини.	Вміти надавати домедичну допомогу відповідно до протоколів тактичної медицини.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою надання домедичної допомоги	Нести відповідальність за результати надання домедичної допомоги за протоколами тактичної медицини.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна “Дитяча терапевтична стоматологія”:

ПРН 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).: порушення пропорції обличчя; біль в м'яких тканинах щелепно-лицевої ділянки; головний біль; змінений колір шкірних покривів, слизової оболонки порожнини рота; елементи ураження на шкірі та слизовій оболонці порожнини рота; лімфаденопатія; макроглюсія; макрохейлія; мацерація кутів рота; зубні відкладення; печія слизової оболонки; порушення смаку; порушення функцій смоктання, ковтання, патологічна рухомість зубів; наявність інфільтрату в щелепно-лицевій ділянці; обмеження у відкриванні рота; ясенева, пародонтальна, кісткова кишеня.

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5). гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів, слинних залоз, слизових оболонок, м'яких тканин; аналіз вмісту глюкози у крові; загальний аналіз крові; загальний аналіз сечі; біохімічний аналіз крові; імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях; аналіз коагулограми; інтерпретація променевої діагностики слинних залоз; цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату; мікробіологічне дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта).

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обгрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).

ПРН 6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН 7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПРН 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обгрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обгрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обгрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 12. Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).

ПРН 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПРН 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 21. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 22. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 23. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7)

ПРН 24. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

Результати навчання для дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни "Дитяча терапевтична стоматологія" студент 5 курсу повинен знати:

- основні складові пародонта, морфо-функціональні особливості тканин пародонта у дітей різного віку;
- класифікацію захворювань тканин пародонта (за ВООЗ);
- основні та додаткові методи обстеження тканин пародонта у дітей, методику визначення індексів РМА та СРІ;
- загальні та місцеві чинники розвитку, клінічні ознаки, диференційну діагностику, лікувальну тактику при різних формах гінгівіту у дітей, групи лікарських засобів та механізм їх дії;

- загальні та місцеві чинники розвитку, клінічні та рентгенологічні ознаки, диференційну діагностику локалізованого і генералізованого пародонтиту у дітей; - лікувальну тактику при генералізованому пародонтиті у дітей, групи лікарських засобів, що застосовуються та механізм їх дії;
- засоби та методи профілактики захворювань тканин пародонта у дітей;
- особливості професійної гігієни порожнини рота при гінгівіті і пародонтиті у дітей та підлітків, алгоритм виконання;
- основні клінічні ознаки та особливості ураження тканин пародонта при спадковій нейтропенії, лікувальну тактику;
- варіанти клінічного перебігу еозинофільної гранульоми, порушення, що спостерігаються в тканинах пародонту, тактику лікаря-стоматолога;
- основні клінічні прояви та особливості ураження тканин пародонта при хворобі Хенда-Шюллера-Крісчена, триаду Крісчена, тактику лікаря-стоматолога;
- основні клінічні прояви та зміни у тканинах пародонта при синдромі Папійон-Лефевра, тактику лікаря-стоматолога;
- морфологічні особливості СОПР у дітей в різні вікові періоди;
- етіологічні фактори, періоди розвитку, загальні та місцеві прояви ГГС у дітей при різному ступеню тяжкості;
- загальні та місцеві методи лікування ГГС, групи лікарських засобів, механізм дії;
- клінічний перебіг, лікувальну тактику при рецидивуючому герпесі (РГС) порожнини рота у дітей;
- збудника, загальні та місцеві клінічні ознаки, лікувальну тактику при герпетичній ангіні у дітей;
- збудника, клінічний перебіг, прояви в порожнині рота, зміни у периферичній крові, тактику лікаря-стоматолога при інфекційному мононуклеозі;
- збудника, клінічний перебіг, прояви в порожнині і тактику лікаря-стоматолога рота при корі;
- збудника, загальну клінічну картину, прояви в порожнині рота, тактику лікаря-стоматолога при скарлатині;
- збудника, клінічний перебіг, прояви в порожнині рота, тактику лікаря-стоматолога при дифтерії;
- класифікацію кандидозу СОПР у дітей;
- причини, клінічну картину, методи та засоби лікування гострого кандидозу (пліснявки) СОПР у дітей при різному ступеню тяжкості;
- клінічну характеристику, диференційні ознаки, методи лабораторного обстеження, методи та засоби лікування хронічного кандидозу СОПР у дітей;
- причини, механізм розвитку, клінічні прояви, принципи лікування анафілактичного шоку у дітей;
- заходи невідкладної допомоги дітям в разі розвитку анафілактичного шоку;
- причини, механізм розвитку, клінічні прояви, принципи лікування та заходи першої допомоги при набряку Квінке;
- причини, механізм розвитку, клінічні прояви, засоби загального і місцевого лікування багатоформної ексудативної еритеми;
- причини, механізм розвитку, клінічний перебіг, методи та засоби загального і місцевого лікування хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту (ХРАС) у дітей;
- загальні клінічні ознаки, прояви в порожнині рота, зміни в периферичній крові, тактику лікаря-стоматолога при залізодефіцитній анемії у дітей;
- загальні клінічні ознаки, прояви в порожнині рота, зміни в периферичній крові, тактику лікаря-стоматолога при гострих і хронічних лейкозах у дітей;
- загальні клінічні ознаки, прояви в порожнині рота, зміни в периферичній крові, тактику лікаря-стоматолога при гемофілії у дітей;
- загальні клінічні ознаки, прояви в порожнині рота, зміни в периферичній крові, тактику лікаря-стоматолога при агранулоцитозі у дітей;
- зміни стоматологічного статусу при захворюваннях ендокринної системи у дітей;
- зміни в порожнині рота у дітей при хворобах шлунково-кишкового тракту;
- класифікацію хейлітів, причини, клінічний перебіг, диференційну діагностику, принципи лікування та профілактики різних форм хейліту у дітей;
- причини розвитку, клінічний перебіг, тактику лікаря-стоматолога при різних формах глоситу у дітей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Дитяча терапевтична стоматологія” студент 5 курсу повинен вміти:

- інтерпретувати дані цитологічного і мікробіологічного дослідження вмісту пародонтальної кишені;
- інтерпретувати дані рентгенологічного дослідження при захворюваннях пародонта у дітей;
- інтерпретувати дані гемограми в нормі у дітей різного віку, при захворюваннях системи крові та інших патологічних станах;
- визначати ступінь тяжкості хронічного катарального гінгівіту за індексом РМА;
- визначати ступінь ураження тканин пародонту за індексом СРІ;
- визначати гігієнічний стан порожнини рота за індексом Green-Vermillion;
- проводити індивідуальне гігієнічне навчання та виховання дитини в залежності від стоматологічного статусу, зокрема від стану тканин пародонту та СОПР;
- призначати засоби для індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота при різному стоматологічному статусі, зокрема при захворюваннях тканин пародонту та СОПР;
- проводити професійну гігієну порожнини рота при гінгівіті та пародонтиті у дітей і підлітків;
- проводити зрошення порожнини рота дітям різного віку;
- проводити інстиляції лікарських засобів у ясенні та пародонтальні кишені;
- проводити аплікації лікарських засобів при лікуванні захворювань тканин пародонту та СОПР;
- видаляти нальоти та нашарування з поверхні слизової оболонки ясен та інших ділянок порожнини рота;
- призначати фізіотерапевтичні методи для лікування захворювань тканин пародонта і СОПР у дітей;
- виявляти чинники ризику розвитку основних стоматологічних захворювань під час стоматологічного обстеження дитини;
- складати комплексний план профілактики захворювань тканин пародонта у дитини в залежності від індивідуальних чинників ризику;

- визначати потребу в терапевтичній, хірургічній, ортодонтичній допомозі під час стоматологічного обстеження дитини та складати індивідуальний план санації дитини.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни “Дитяча терапевтична стоматологія” (5-й рік навчання,) передбачено **120 академічних годин, або 4 кредити ЄКТС.**

З них: **60 годин – аудиторних** (практичних занять) та **60 години СРС** (самостійної роботи студентів).

Тривалість практичного заняття – 6 академічних години (810занять).

Самостійна робота студентів – 60 години.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Індивідуальний профільний курс за вибором

«Загальна стоматологія»

5курс

Теми	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальні завдання
Тема №1. Зміст, структура та вимоги тестового ліцензійного іспиту “Крок-2” за спеціальністю «Стоматологія». Методика проведення ОСКІ. Морфо-функціональні особливості будови пародонту у дітей. Класифікація захворювань пародонту. Етіологія та патогенез захворювань тканин пародонту.		6		
Тема №2. Гінгівіти у дітей. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика та лікування при різних формах гінгівіту.		6		
Тема №3. Пародонтит у дітей. Клініка, діагностика. Принципи лікування пародонтиту у дітей. Пародонтальний синдром у дітей.		6		
СРС - 1 Методика обстеження тканин пародонта у дітей: клінічна та індексна оцінка, рентгенологічні і лабораторні методи дослідження. Індивідуальне визначення чинників ризику захворювань тканин пародонта			6	
Тема №2. Ідіопатичні хвороби пародонта у дітей: особливості клінічного перебігу, діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.			6	
Тема №4. Морфо-функціональні особливості будови СОПР у дітей. Первинні та вторинні елементи ураження СОПР. Класифікація захворювань СОПР. Стоматити у дітей (Гострий та рецидивуючий герпетичний. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит) Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.		6		
Тема №3. Герпетичний стоматит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Характеристика основних груп протівірусних засобів			6	
Тема №5. Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.		6		
Тема №4. Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей. Характеристика основних груп протигрибкових засобів			6	
Тема №6. Захворювання губ та язика у дітей. Самостійні та симптоматичні хейліти. Причини, клініка, діагностика, лікування.		6		
Тема №7. Прояви в порожнині рота при захворюваннях шлунково-кишкового тракту, системи крові, ендокринної системи та інфекційних захворювань у дітей. Клініка, діагностика, лікування. Травматичні ураження СОПР у дітей. Клініка, діагностика лікування та профілактика.		6		
Тема №8. Алергічні реакції негайного (анафілактичний шок, набряк Квінке, кропивниця) та сповільненого (медикаментозна алергія, багатоформна ексудативна еритема, синдром Стівенса-Джонсона) типу, їх прояви у порожнині рота дітей різного віку.		6		
Тема №9. СНІД. Етіологія, клініка, діагностика, профілактика. Особливості клінічних проявів у дітей. Тактика лікаря-стоматолога. Специфічна інфекція порожнини рота у дітей (туберкульоз, сифіліс та ін.). Особливості клінічних проявів на СОПР. Тактика дитячого стоматолога.		6		
Тема 5 Травматичні ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей.			6	
Тема №10. Підсумкове заняття. Захист історії хвороби. Контроль засвоєння практичних навичок		6	6	

Тема № 6. Карієс тимчасових та постійних зубів у дітей. Некаріозні ураження твердих тканин зубів у дітей: гіпоплазія, флюороз. Спадкові вади розвитку твердих тканин зубів у дітей. Сучасні пломбувальні матеріали, їх характеристика та вибір в практиці дитячої терапевтичної стоматології.			6	
Тема №7 Вибір методу лікування пульпіту в залежності від стадії розвитку зуба та форми пульпіту.			6	
Тема №8. Апексогенез та апексифікація у лікуванні пульпіту несформованих постійних зубів			6	
Тема №9 Вибір методу лікування періодонтиту в залежності від стадії розвитку зуба та форми періодонтиту.			6	
Всього		60	60	

**Тематичний план практичних занять
з дитячої терапевтичної стоматології**

№ п/п	Тематика практичних занять	К-ть годин
1.	Зміст, структура та вимоги тестового ліцензійного іспиту “Крок-2” за спеціальністю «Стоматологія». Методика проведення ОСКІ. Морфо-функціональні особливості будови пародонту у дітей. Класифікація захворювань пародонту. Етіологія та патогенез захворювань тканин пародонту.	6
2.	Гінгівіти у дітей. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика та лікування при різних формах гінгівіту.	6
3.	Пародонтит у дітей. Клініка, діагностика. Принципи лікування пародонтиту у дітей. Пародонтальний синдром у дітей.	6
4.	Морфо-функціональні особливості будови СОПР у дітей. Первинні та вторинні елементи ураження СОПР. Класифікація захворювань СОПР. Стоматити у дітей (Гострий та рецидивуючий герпетичний. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит) Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	6
5.	Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	6
6.	Захворювання губ та язика у дітей. Самостійні та симптоматичні хейліти. Причини, клініка, діагностика, лікування.	6
7.	Прояви в порожнині рота при захворюваннях шлунково-кишкового тракту, системи крові, ендокринної системи та інфекційних захворювань у дітей. Клініка, діагностика, лікування. Травматичні ураження СОПР у дітей. Клініка, діагностика лікування та профілактика.	6
8.	Алергічні реакції негайного (анафілактичний шок, набряк Квінке, кропивниця) та сповільненого (медикаментозна алергія, багатоформна ексудативна еритема, синдром Стівенса-Джонсона) типу, їх прояви у порожнині рота дітей різного віку.	6
9.	СНІД. Етіологія, клініка, діагностика, профілактика. Особливості клінічних проявів у дітей. Тактика лікаря-стоматолога. Специфічна інфекція порожнини рота у дітей (туберкульоз, сифіліс та ін.). Особливості клінічних проявів на СОПР. Тактика дитячого стоматолога.	6
10.	Підсумкове заняття. Захист історії хвороби. Контроль засвоєння практичних навичок	6
Всього		60

**Тематичний план самостійної позааудиторної роботи студентів
з дитячої терапевтичної стоматології**

№ п/п	Тематика самостійної позааудиторної роботи	К-сть годин
1.	Методика обстеження тканин пародонта у дітей: клінічна та індексна оцінка, рентгенологічні і лабораторні методи дослідження. Індивідуальне визначення чинників ризику захворювань тканин пародонта	6
2.	Ідіопатичні хвороби пародонта у дітей: особливості клінічного перебігу, діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	6
3.	Герпетичний стоматит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Характеристика основних груп противірусних засобів»	6
4.	Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей. Характеристика основних груп протигрибкових засобів	6
5.	Травматичне ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей	6
6.	Карієс тимчасових та постійних зубів у дітей. Некаріозні ураження твердих тканин зубів у дітей: гіпоплазія, флюороз. Спадкові вади розвитку твердих тканин зубів у дітей. Сучасні пломбувальні матеріали, їх характеристика та вибір в практиці дитячої терапевтичної стоматології.	6
7.	Вибір методу лікування пульпіту в залежності від стадії розвитку зуба та форми пульпіту.	6
8.	Апексогенез та апексифікація у лікуванні пульпіту несформованих постійних зубів	6
9.	Вибір методу лікування періодонтиту в залежності від стадії розвитку зуба та форми періодонтиту.	6
10.	Написання історії хвороби	6
Всього		60

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

- а) практичні заняття;
- б) самостійна робота студентів (СРС);
- в) індивідуальні завдання (ІДРС)

Тематичні плани практичних занять, СРС та ІДРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, що входять до складу навчальної дисципліни “Дитяча терапевтична стоматологія” (5-й рік навчання).

Тривалість практичних занять – 6 академічних годин (270 хв.).

Методика проведення практичних занять полягає в наступному:

1. Кожне заняття розпочинається з оцінки *вихідного рівня знань* і визначення ступеню готовності студентів до заняття (тестовий контроль, письмові завдання).
2. Після цього викладач *обов'язково* проводить *індивідуальне усне опитування*, роз'яснює студентам окремі питання теми поточного заняття, відповідає на запитання студентів.
3. Впродовж основного етапу заняття студенти самостійно *безпосередньо біля крісла хворого* опрацьовують певні стоматологічні маніпуляції, пов'язані з лікуванням і профілактикою карієсу, його ускладнень, захворювань тканин пародонта, слизової оболонки порожнини рота та інших стоматологічних захворювань у дітей. Викладач контролює роботу студентів, дає пояснення, підкреслює особливості стоматологічних втручань у дітей різного віку в залежності від конкретної клінічної ситуації.
4. На заключному етапі заняття викладач здійснює *контроль кінцевого рівня знань* студентів (тестовий контроль, вирішення ситуаційних задач, індивідуальне опитування студентів). Наприкінці практичного заняття, викладач підводить його підсумки, надає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на вузлові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.
5. На заключних заняттях проводиться контроль засвоєння практичних навичок.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінка за модуль визначається як *сума оцінок* поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни. Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні всіх тем модулю (залікового кредиту) - 200.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Здійснюється *на кожному практичному занятті* відповідно до конкретних цілей кожної теми. При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою.

Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної діяльності мають бути стандартизовані і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються в бали. На кожному практичному занятті студент відповідає на тести за темою практичних занять, стандартизовані питання, знання яких необхідно для розуміння поточної теми, питання лекційного курсу і самостійної роботи, які стосуються поточного заняття; демонструє знання і вміння практичних навичок відповідно до теми практичного заняття.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності студентів:

Відмінно ("5") – студент правильно відповів на 90-100% тестів, бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

Добре ("4") – студент правильно відповів на 70-89% тестів, добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або прианалізі практичного.

Задовільно ("3") – студент правильно відповів на 50-69% тестів. В основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми або дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю.

Незадовільно ("2") – студент відповідає менше, ніж на 50% тестів, не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не має наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички несформовані.

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються в бали.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність при вивченні дисципліни, дорівнює 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність для зарахування дисципліни, становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$X = \frac{CA \times 200}{5}$$

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком (диференційованим заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132

4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	<3	недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Оцінювання самостійної роботи студента.

Оцінювання самостійної роботи студентів, що передбачена в тематиці самостійної роботи, **здійснюється шляхом поточного контролю** під час практичних занять впродовж циклу, а її засвоєння **контролюється при підсумковому контролі**.

Підсумковий контроль(залік)

Проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента та визначається робочою програмою терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента.

Підсумковий контроль з дисципліни "Дитяча терапевтична стоматологія" на 5-му році навчання здійснюється у формі семестрового заліку в кінці IX та X семестру, який базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною системою "зараховано" або "незараховано". Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність не менше 60% від максимальної суми балів з дисципліни (120 балів). Бали з дисципліни конвертуються незалежно як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки. Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програми, конвертуються у традиційну 4-бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні. Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять модуля №2 "Захворювання тканин пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей. Комплексна діагностика та визначення індивідуальних підходів до профілактики і лікування основних стоматологічних захворювань у дітей" (для студентів V курсу стоматологічного факультету) Частина I. 2019 р.

2. Методичні рекомендації "Алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій зі стоматології дитячого віку" (для підготовки студентів 5 курсу до практично-орієнтованого державного випускного іспиту) / Беззушко Е.В., Стадник У.О., Солонько Г.М. та ін. – Львів: ЛНМУ, 2014. – 95 с

2. Стоматологія дитячого віку: тестові завдання для підготовки студентів (з обґрунтуванням правильної відповіді) /Стадник У.О., Солонько Г.М., Пришко З.Р. та ін. / За ред. проф. Смоляр Н.І. – Львів, 2011. – 123 с.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ "ДИТЯЧА ТЕРАПЕВТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ" для студентів 5 курсу стоматологічного факультету

1. Основні складові пародонта. Морфо-функціональні особливості тканин пародонта у дітей різного віку.
2. Класифікація захворювань тканин пародонта (за ВООЗ).
3. Основні та додаткові методи при обстеженні тканин пародонта у дітей. Методика визначення індексів РМА та СРІ.
4. Чинники, що призводять до розвитку гострого катарального гінгівіту у дітей та його клінічні ознаки.
5. Чинники, що призводять до розвитку хронічних форм гінгівіту у дітей, клінічні ознаки хронічного катарального гінгівіту у дітей
6. Загальні та місцеві чинники розвитку хронічного гіпертрофічного гінгівіту. Клінічні ознаки фіброзної та гранулоючої форм гіпертрофічного гінгівіту.
7. Чинники та умови розвитку гострого виразкового гінгівіту у дітей. Особливості клінічного перебігу цієї форми гінгівіту у дітей.
8. Диференційна діагностика між різними клінічними формами гінгівітів.

9. Лікувальна тактика при гострому катаральному гінгівіті у дітей. Групи лікарських засобів, які застосовують для лікування гострого катарального гінгівіту у дітей. Механізм їх дії.
10. Лікувально-профілактична тактика при хронічному катаральному гінгівіті у дітей. Групи лікарських засобів, які застосовують для лікування хронічного катарального гінгівіту у дітей. Механізм їх дії.
11. Лікувальна тактика при гіпертрофічному гінгівіті у дітей. Групи лікарських засобів, які застосовують для лікування гіпертрофічного гінгівіту у дітей. Механізм їх дії.
12. Лікувальна тактика при гострому виразковому гінгівіті у дітей. Групи лікарських засобів, які використовують для загального і місцевого лікування цієї форми гінгівіту у дітей. Механізм їх дії. Послідовність застосування.
13. Загальні та місцеві причини виникнення локалізованого і генералізованого пародонтиту у дітей. Основні клінічні та рентгенологічні ознаки пародонтиту у дітей.
14. Диференційна діагностика між хронічними формами гінгівіту і пародонтитом.
15. Лікувальна тактика при генералізованому пародонтиті у дітей. Групи лікарських засобів, які застосовують при лікуванні пародонтиту у дітей. Механізм їх дії.
16. Засоби та методи профілактики захворювань тканин пародонта у дітей.
17. Основні клінічні ознаки та особливості ураження тканин пародонта при спадковій нейтропенії. Лікувальна тактика.
18. Варіанти клінічного перебігу еозинофільної гранульоми. Порушення, які спостерігаються в тканинах пародонту. Тактика лікаря-стоматолога.
19. Основні клінічні прояви та особливості ураження тканин пародонту при хворобі ХендаШюллера-Крісчена. Триада Крісчена. Тактика лікаря-стоматолога.
20. Особливості професійної гігієни порожнини рота при гінгівіті у дітей та підлітків. Алгоритм виконання.
21. Особливості професійної гігієни порожнини рота при пародонтиті у дітей та підлітків. Алгоритм виконання.
22. Основні клінічні прояви та зміни у тканинах пародонта при синдромі Папійона-Лефевра. Тактика лікаря-стоматолога.
23. Морфологічні особливості слизової оболонки порожнини рота у дітей в різні вікові періоди.
24. Етіологічні фактори та умови розвитку ГГС. Загальні та місцеві клінічні ознаки ГГС у дітей при різному ступеню його тяжкості.
25. Загальні та місцеві методи лікування ГГС. Групи лікарських засобів, які використовуються при лікуванні ГГС у дітей. Механізм дії.
26. Особливості клінічного перебігу, лікувальна тактика при рецидивуючому герпесі порожнини рота у дітей.
27. Збудник та особливості клінічного перебігу герпетичної ангіни у дітей. Лікувальна тактика при герпетичній ангіні у дітей.
28. Збудник та особливості клінічного перебігу інфекційного мононуклеозу. Тактика лікаря-стоматолога. Які зміни спостерігаються в периферичній крові при інфекційному мононуклеозі?
29. Збудник та особливості клінічного перебігу корі. Характеристика висипань. Тактика лікаря-стоматолога.
30. Збудник та особливості клінічного перебігу скарлатини. Дайте характеристику висипань. Визначте тактику лікаря-стоматолога.
31. Збудник та особливості клінічного перебігу дифтерії. Тактика лікаря-стоматолога.
32. Класифікація кандидозів СОПР у дітей.
33. Причини розвитку пліснявки у дітей. Клінічна картина гострого кандидозу СОПР у дітей при різному ступеню тяжкості.
34. Методи та засоби місцевого лікування пліснявки у дітей. Групи лікарських препаратів, механізм їх дії.
35. Клінічна характеристика та диференційні ознаки хронічного кандидозу СОПР у дітей. Методи лабораторного обстеження, що застосовуються при кандидозі СОПР у дітей. Інтерпретація результатів мікологічного обстеження СОПР?
36. Методи та засоби лікування хронічного кандидозу СОПР у дітей. Групи лікарських препаратів, механізм їх дії.
37. Методи та засоби профілактики гострого та хронічного кандидозу СОПР у дітей.
38. Причини, механізм розвитку та клінічні прояви анафілактичного шоку у дітей. Основні диференційні ознаки від інших невідкладних станів.
39. Принципи лікування анафілактичного шоку у дітей. Заходи невідкладної допомоги.
40. Причини, механізм розвитку та клінічні прояви набряку Квінке. Принципи лікування та заходи першої допомоги при набряку Квінке.
41. Причини, механізм розвитку та клінічні прояви багатформної ексудативної еритеми.
42. Основні диференційні ознаки багатформної ексудативної еритеми. Додаткові методи дослідження при багатформній ексудативній еритемі. Інтерпретація результатів.
43. Методи та засоби загального і місцевого лікування багатформної ексудативної еритеми. Групи лікарських препаратів, що застосовуються з цією метою, механізм їх дії.
44. Причини, механізм розвитку та опишіть клінічний перебіг хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту (ХРАС). Методи та засоби загального і місцевого лікування ХРАС.
45. Загальні клінічні ознаки та прояви в порожнині рота залізодефіцитної анемії у дітей. Зміни в периферичній крові. Тактика лікаря-стоматолога.
46. Загальні клінічні ознаки та прояви у порожнині рота при гострих лейкозах у дітей. Зміни в периферичній крові. Тактика лікаря-стоматолога.
47. Загальні клінічні ознаки та прояви в порожнині рота хронічних лейкозів у дітей. Зміни в периферичній крові. Тактика лікаря-стоматолога.
8. Загальні клінічні ознаки та прояви в порожнині рота при гемофілії. Як змінюються показники та швидкість зсідання периферичної крові при гемофілії? Тактика лікаря-стоматолога при геморагічних діатезах у дітей.
49. Причини розвитку та клінічні прояви агранулоцитозу у дітей. Зміни в периферичній крові при агранулоцитозі у дітей? Тактика лікаря-стоматолога.
50. Зміни в стоматологічному статусі при гіпо- та гіперфункції щитовидної та парашитовидних залоз. З дією яких гормонів пов'язана кальцифікація зубів?
51. Зміни в порожнині рота у дітей при хворобах печінки та жовчовивідних шляхів.
52. Стоматологічний статус при хронічних гастритах у дітей у залежності від стану секреції та при хворобах кишечника у дітей.

53. Класифікація хейлітів та причини, що призводять до захворювання губ у дітей.
54. Клінічний перебіг і диференційна діагностика метеоролічного хейліту. Принципи лікування та профілактики.
55. Клінічний перебіг і диференційна діагностика гландулярного хейліту. Принципи лікування та профілактики.
56. Клінічний перебіг і диференційна діагностика контактного алергічного хейліту. Принципи лікування та профілактики.
57. Клінічний перебіг і диференційна діагностика мікробного хейліту. Принципи лікування та профілактики.
58. Клінічний перебіг і диференційна діагностика atopічного хейліту. Принципи лікування та профілактики.
59. Клінічний перебіг і диференційна діагностика екзематозного хейліту. Принципи лікування та профілактики.
60. Причини розвитку і клінічний перебіг десквамативного глоситу. Морфологічні зміни епітелію язика при десквамативному глоситі. Тактика лікаря-стоматолога.
61. Характеристика клінічного перебігу складчастого та ромбоподібного глоситу. У чому полягають особливості будови язика при складчастому та ромбоподібного глосити? Тактика лікаря-стоматолога.
62. Значення наукових досліджень вітчизняних вчених (І.Й. Новик, Н.І.Смоляр, Л.О.Хоменко та ін.) у створенні та вдосконаленні методів профілактики і лікування основних стоматологічних захворювань у дітей.
63. Епідеміологія основних стоматологічних захворювань у дітей. Методика стоматологічного обстеження за ВООЗ. Поширеність, інтенсивність карієсу зубів, індекс СРІ як основні епідеміологічні показники. Їх характеристика, інтерпретація результатів.
64. Оцінка гігієнічного стану порожнини рота. Мета вивчення. Індекси гігієни ФедороваВолодкіної, Грін-Вермільона, Сілнес-Лоу. Методика визначення, інтерпретація результатів.
65. Індексна оцінка стану тканин пародонту (РМА, СРІ, SBI). Методика визначення, інтерпретація результатів.
66. Гомеостаз твердих тканин зуба. Механізми його регуляції. Роль слини і пульпи зуба у підтриманні мінерального складу твердих тканин зуба.
67. Карієсогенна ситуація в порожнині рота. Основні складові, методика виявлення та усунення. Механізм демінералізації емалі.
68. Засоби і методи гігієнічного догляду за порожниною рота. Індивідуальне, контрольоване, професійне чищення зубів.
69. Профілактика захворювань тканин пародонта. Професійне видалення зубних нашарувань. Засоби та методи індивідуальної гігієни порожнини рота при захворюваннях тканин пародонту.
70. Гігієнічне навчання та виховання в системі профілактики стоматологічних захворювань. Організаційні принципи і методи проведення гігієнічного навчання та виховання.
71. Основні напрямки профілактики карієсу зубів. Ендогенна та екзогенна профілактика, їх суть, обґрунтування застосування.
72. Ендогенна профілактика карієсу зубів. Характеристика груп лікарських засобів, що застосовуються. Складання плану профілактики, оцінка ефективності.
73. Ендогенна профілактика карієсу зубів препаратами фтору. Показання, визначення дози, механізм дії фтору, оцінка ефективності.
74. Екзогенна профілактика карієсу зубів. Сучасні засоби та методи екзогенної профілактики карієсу зубів, оцінка ефективності.
75. Герметизація фісур як метод профілактики карієсу жувальних зубів у дітей. Класифікація герметиків. Показання. Терміни герметизації. Інвазивна та неінвазивна герметизація.
76. Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань. Основні складові, етапи впровадження. Аналіз і оцінка ефективності первинної профілактики карієсу зубів і хвороб пародонту.
77. Диспансеризація дітей у стоматолога як метод впровадження первинної профілактики стоматологічних захворювань. Організаційні принципи, методика формування диспансерних груп.
78. Механізми захисту порожнини рота, зубо-ясенної борозни. Їх роль в профілактиці карієсу зубів і захворювань тканин пародонту у дітей та підлітків.
79. Роль зубних нашарувань у розвитку захворювань пародонту у підлітків. Методи їх виявлення, усунення та попередження утворення.
80. Вибір методів та засобів для індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота в залежності від стоматологічного статусу.
81. Планування і проведення профілактики карієсу зубів у дітей різного віку. Вибір профілактичних засобів, методи їх застосування.
82. Мета, методи та засоби стоматологічного обстеження. Виявлення чинників ризику розвитку основних стоматологічних захворювань.
83. Періоди розвитку тимчасових зубів. Строки закладки і мінералізації тимчасових зубів. Фактори, що впливають на ці процеси в антенатальному періоді. Терміни та ознаки фізіологічного прорізування тимчасових зубів.
84. Періоди розвитку тимчасових зубів. Терміни формування і резорбції.
85. Періоди розвитку постійних зубів. Терміни закладки, мінералізації і прорізування постійних зубів. Фактори, що впливають на ці процеси у внутрішньо-щелепному періоді розвитку зубів.
86. Анатомо-топографічні особливості будови тимчасових і постійних несформованих зубів. Стадії розвитку кореня зуба, їх рентгенологічна характеристика.
87. Етіологія та патогенез карієсу зубів у дітей і підлітків. Класифікація. Основні закономірності перебігу карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей.
88. Клініка, діагностика, диференційна діагностика карієсу тимчасових та постійних зубів на різних етапах їх розвитку у дітей.
89. Лікування карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей. Сучасні методики лікування. Пломбувальні матеріали, їх вибір.
90. Лікування карієсу постійних зубів із незавершеним формуванням коренів. Вибір лікувальних та пломбувальних матеріалів.
91. Ремінералізуюча терапія гострого початкового карієсу зубів у дітей. Показання, засоби, методики проведення, критерії ефективності.
92. Декомпенсована форма карієсу зубів у дітей. Причини розвитку. Тактика дитячого стоматолога. Місцеве та загальне лікування.

93. Системна та місцева гіпоплазія емалі. Причини розвитку, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика.
94. Флюороз. Причини розвитку, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Тактика лікування і профілактики.
95. Спадкові вади розвитку зубів (синдром Стейнтона-Капдепона, недосконалий дентино- та амелогенез). Причини розвитку, клініка, лікувальна тактика.
96. Анатомо-фізіологічні особливості пульпи тимчасових та постійних зубів на різних етапах розвитку зубів. Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих та хронічних пульпітів тимчасових зубів у дітей.
97. Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих та хронічних пульпітів постійних зубів у дітей.
98. Гострий травматичний пульпіт тимчасових і постійних зубів у дітей. Тактика лікування. Вибір лікарських засобів.
99. Клініка, діагностика, диференційна діагностика та лікування пульпіту, ускладненого періодонтитом, в тимчасових і постійних зубах у дітей.
100. Біологічний метод лікування пульпіту у дітей. Вітальна терапія пульпи. Показання, методика, сучасні лікувальні засоби, механізм їх дії. Контроль ефективності лікування.
101. Вітальна пульпотомія постійних зубів у дітей. Показання, методика виконання, прогноз. Сучасні методи знеболення при лікуванні пульпіту у дітей, вибір препаратів для місцевого знеболення.
102. Вітальна екстирпація пульпи постійних зубів у дітей. Показання, методика виконання у дітей. Особливості знеболення в дитячому віці, вибір препаратів для місцевого знеболення.
103. Девітальна пульпотомія в тимчасових зубах. Показання, методика проведення, вибір девіталізуючих засобів, контроль ефективності.
104. Девітальна екстирпація пульпи в тимчасових і постійних зубах у дітей. Показання, методика виконання, контроль ефективності.
105. Обтурація кореневих каналів тимчасових і постійних зубів у дітей при лікуванні пульпіту. Вибір матеріалів для корневих пломб у залежності від стадії розвитку зуба. Методики обтурація, контроль ефективності.
106. Анатомо-фізіологічні особливості періодонту тимчасових і постійних зубів у дітей. Зона росту, її будова, участь у формуванні кореня зуба. Рентгенологічні характеристики стадій формування кореня.
107. Класифікація періодонтиту. Особливості перебігу гострого і загострення хронічного періодонтиту тимчасових і постійних зубів у дітей. Диференційна діагностика.
108. Клініко-рентгенологічна характеристика хронічних форм періодонтиту тимчасових та постійних зубів у дітей. Диференційна діагностика.
109. Лікування гострого періодонтиту тимчасових і постійних зубів у дітей.
110. Лікування загострення хронічного періодонтиту тимчасових і постійних зубів у дітей.
111. Принципи лікування хронічного періодонтиту тимчасових і постійних зубів у дітей. Вибір методу лікування хронічного періодонтиту тимчасових зубів.
112. Лікування хронічного періодонтиту постійних зубів із несформованими коренями. Методика, контроль ефективності, прогноз.
113. Вибір кореневої пломби при лікуванні періодонтиту тимчасових і постійних зубів у дітей. Методики тимчасової та постійної обтурації корневих каналів.
114. Класифікація травматичних уражень зубів у дітей. Клініка, діагностика, тактика лікування травматичних уражень тимчасових зубів. Прогноз.
115. Клініка, діагностика і тактика лікування травматичних пошкоджень постійних зубів у дітей

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Хоменко Л.О., Чайковський Ю.Б., Смоляр Н.І., Савичук О.В., Остапко О.І., Біденко Н.В. та ін. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том 1. – Київ: Книга плюс, 2014. – 432 с.
2. Хоменко Л.О., Чайковський Ю.Б., Савичук О.В., Смоляр Н.І., Біденко Н.В., Остапко О.І., Шматко В.І., Голубева І.М., Любарець С.Ф., Кононович О.Ф., Солонько Г.М., Пайкуш В.А. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том 2. – Київ: Книга плюс, 2016. – 328 с
3. Стоматологія: підручник: У 2 кн. – Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович, В.Д. Куроедова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. – К.: Медицина, 2013. – 872 с.
4. Смоляр Н.І., Гуменюк О.М., Кравець Т.П., Безушко Е.В., Гуменюк В.В., Єфремова О.В. Профілактика стоматологічних захворювань: навч. Посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2012. – 368 с.
5. Профілактика стоматологічних захворювань: підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. / Л. Ф. Каськова, Л. І. Амосова, О. О. Карпенко [та ін.]; за ред. проф. Л. Ф. Каськової. — Х.: Факт, 2011. — 392 с.:
6. Соколова І. І., Денисова О. Г., Стоян О. Ю. С 59 Травматичні ураження щелепно-лицевої ділянки у дітей: навч. посібник для лікарів-інтернів стоматологічного профілю. – Харків: ХНМУ, 2018. – 86 с
7. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: від теорії до практики / [М.Ю.Антоненко, А.В.Борисенко, О.Ф.Несин та ін.]; під ред. А.В.Борисенка // Довідник лікаря «Стоматолог». – Київ: ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України», 2013. – 548 с.
8. Марченко О.І., Казакова Р.В., Дичко Є. Н., Рожко М.М., Гевкалюк Н.О. Захворювання слизової оболонки порожнини рота у дітей. – Івано-Франківськ, 2004. – 134 с.

Додаткова література:

1. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2007. – 236 с.
2. Казакова Р.В., Мельник В.С., Горзов Л.Ф. П 84 Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології: Навчальний посібник. / Під ред. проф. Р.В. Казакової. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. – 128 с.

3. Порушення розвитку та формування зубів: навч. посіб. для студентів, лікарів-інтернів, стоматологів / Е. В. Беззушко, М. М. Угрин, З. Р. Попович; рец.: Л. Ф. Каськова, О. В. Деньга. - Львів: ГалДент, 2007. - 72 с.
4. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології (за ред. проф. Л.О.Хоменко). – К.:”Книга Плюс”, 2011. - 320 с.
5. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / Р.В. Казакова, М.А. Лучинський, М.Н. Воляк та ін.; за ред. Р.В. Казакової. — 2-е вид., випр.
6. Гуменюк О.М. Лекція з дитячої терапевтичної стоматології “Карієс постійних зубів у дітей” Львів. – 2009. – 29 с.
7. Гуменюк О.М. Лекція з профілактики стоматологічних захворювань “ Ротова рідина, її склад, властивості, функції та роль в профілактиці карієсу. Карієсогенні фактори. Способи їх виявлення та усунення. Роль мікрофлори в порожнині рота. ” Львів. – 2009. – 19 с.
8. Гуменюк О.М. Лекція з профілактики стоматологічних захворювань “Обмінні процеси в твердих тканинах зуба. Проникність емалі. Структурнофункціональна резистентність емалі. Фактори, що її обґрунтовують та методи визначення” Львів. – 2009. – 19 с
9. Смоляр Н.І., Беззушко Е.В. Стан ротової порожнини у дітей, які живуть в умовах комбінованого впливу підвищеного вмісту фтору і важких металів // Вступ до медичної геології, за ред. Г.І.Рудька, О.М.Адаменка. – Київ, 2010, Т.1.- С. 263-276
10. Дельцова О.І., Чайковський Ю.Б., Геращенко С.Б. Гістологія та ембріогенез органів ротової порожнини: навчальний посібник.- Коломия: ВПТ “Вік”, 1994. – 94 с.
11. Попович З. Б. Рентгенодіагностика захворювань зубів та тканин пародонта у дитячому та підлітковому віці / З. Б. Попович, М. М. Рожко, Е. В. Беззушко. — Івано-Франківськ: Нова зоря, 2001. — 224 с
12. Профілактика стоматологічних захворювань: [навч. посібник для студ. стомат. ф-тів, лікарів-інтернів] / В. І. Куцевляк, В. В. Ніконов, О. В. Самсонов [та ін.]; за ред. В. І. Куцевляка. — Х.: Факт, 2007. — 208 с
13. Адапована клінічна настанова з діагностики, профілактики та лікування атопічного дерматиту. Код МКХ-10: L20 – Атопічний дерматит / [Л.А.Болотна, В.М.Волкославська, Л.М.Губко та ін.]. – Київ, 2013. – 75 с.
14. Клінічна імунологія та алергологія: навч. посібник / [О.М.Біловол, В.Д.Кравчун, В.Д.Бабаджан та ін.]. – Харків «Гриф», 2011. – 550 с
15. Клінічна імунологія та алергологія: навч. посібник / [О.М.Біловол, В.Д.Кравчун, В.Д.Бабаджан та ін.]. – Харків «Гриф», 2011. – 550 с
16. Ураження слизової оболонки порожнини рота у дітей при гострих респіраторних захворюваннях / Р.В. Казакова, Г.Б. Матейко, Н.О. Гевкалюк, В.С. Мельник, Л.Ф. Горзов, С.Б. Костенко, М.В. Білишук, Е.Й. Дячук, Д.О. Дмитрієва 2019 – 191 с.
17. Хоменко Л.О., Остапко О.І., Біденко Н.В. та ін. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології. – Київ: Книга плюс, 2011. – 320 с.